

Силабус курсу «Екологічна культура та етика»

Ступінь вищої освіти – бакалавр
ОПП «Екологічна безпека та охорона навколишнього середовища»

Рік навчання: III, Семестр: VI

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПІП канд. с.-г. наук, доцент **Бондар Олександр Богданович**

Контактна інформація olexandr.bondar91@gmail.com, +380976111749

Опис дисципліни

Мета вивчення дисципліни «Екологічна культура та етика» є формування знань з культури та етики екологічної поведінки, культурної та еколого-етичної свідомості враховуючи історичні та сучасні аспекти взаємодії людини та природи.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- набуття глибокої внутрішньої мотивації до оволодіння культурою та етикою екологічної поведінки
- різновекторної співпраці між викладачем і студентами під час аналізу етико-екологічних проблем;
- сприяння формуванню гармонійної особистості, культурно та екоетико зорієнтованого громадянина України;
- набуття здатності поширювати і пропагувати екологічну культуру та етику як актуальний сучасний спосіб життя.

Структура курсу

Години (лек. / пр.)	Тема	Результати навчання
2	Тема 1. Екологічна культура як діяльність	знати теоретико-методологічні основи екологічної культури та етики
2/2	Тема 2. Екологізація людської діяльності	розуміти закономірності розвитку екологічної культури та етики
2	Тема 3. Просторові обшири людської життєдіяльності	знати концепції та напрями екологічної етики

2	Тема 4. Субстратно-процесуальна основа освоєння природного довкілля	знати правові засади екологічної культури та етики
2/2	Тема 5. Природні ресурси та їх використання	знати принципи і правила екоетичного ставлення до природи
2/2	Тема 6. Продовольчі ресурси і розвиток людства	розуміти важливість раціонального використання продовольчих ресурсів для забезпечення сталого розвитку людства.
2	Тема 7. Енергетична основа життєдіяльності людини	отримати уявлення про роль енергетичних ресурсів у житті людей та їх вплив на соціально-економічний розвиток.
2	Тема 8. Діяльність людини і екологічні кризи (проблема антиекологічності культури)	розуміти ефективність заходів для зменшення негативного впливу людської діяльності на природу та запобігання екологічним кризам.
2/2	Тема 9. Вступ до екологічної етики	розуміти принципи екологічної етики, які її основні питання і завдання, а також як вона відрізняється від інших галузей етики.
2	Тема 10. Головні концепції і напрямки в екологічній етиці	порівнювати і критично оцінювати різні підходи до екологічної етики, такі як антропоцентризм, біоцентризм, екоцентризм, глибокоєкологія, екологічний фемінізм, екологічний православ'я, екологічний утопізм тощо.
2/2	Тема 11. Концепція сталого розвитку	аналізувати принципи, цілі сталого розвитку
2	Тема 12. Теорія екологічної етики (цінності природи)	аналізувати критерії, які можуть бути використані для визначення цінності різних видів і екосистем.
2/2	Тема 13. Міжнародне співробітництво та екологічна етика	аналізувати, як міжнародні організації і договори сприяють вирішенню глобальних екологічних проблем, а також які етичні дилеми і конфлікти виникають у процесі міжнародного співробітництва.
2/2	Тема 14. Практичне застосування екологічної етики	зможуть застосовувати екологічну етику до конкретних ситуацій і приймати обґрунтовані рішення, які враховують інтереси людей, тварин і природи.

Літературні джерела

1. Биркович Т. І., Паламарчук С. П., Биркович В. І. Особливості прояву екологічної культури сучасної молоді в контексті екологічних викликів. Питання культурології, (39), 2022. С. 101-111. <https://doi.org/10.31866/2410-1311.39.2022.256905>
2. Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року: Закон України від 28.02.2019 р. № 2697-VIII. *Відомості Верховної Ради (ВВР)*. 2019. № 16, ст. 70.
3. Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 25.06.1991 р. № 1264-XII. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 1991. № 41, ст. 546.
4. Про Червону книгу України: Закон України від 7 лют. 2002 р. № 434. Відом. Верховної Ради України. 2002. № 30. Ст. 201.
5. Андрущенко Т. В. Боголюбов В.М., Рідей Н.М. Екологічна етика і освіта для сталого розвитку //

Стратегія післядипломної освіти для сталого розвитку : монографія; за ред. Н. М. Рідей, Л. М. Панченко. 2 видання, доповнене і перероблене. Київ: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2020. 412 с.

6. Екологічна культура особистості. З досвіду роботи закладів фахової передвищої освіти : метод. реком. Науково-методичний центр ВФПО. Київ, 2022. 207 с

7. Горун М. В. Пиріг Г. І., Файфура В. В., Федірко М. М. Екологія: навчальний посібник. Тернопіль, 2019. 156 с.

8. Скиба О. Екологічна культура як складова духовності сучасної людини. *Вісник Національного Авіаційного Університету. Серія: Філософія. Культурологія.* № 33.1: 2021. С. 146-149.

9. Про охорону атмосферного повітря: Закон України від 16.10.1992 р. № 2707-XII. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 1992. № 50, ст. 678.

10. Про оцінку впливу на довкілля: Закон України від 23.05.2017 р. № 2059-VIII. *Відомості Верховної Ради (ВВР)*. 2017. № 29, ст. 315.

11. Про стратегічну екологічну оцінку: Закон України від 20.03.2018 р. № 2354-VIII. *Відомості Верховної Ради (ВВР)*. 2018. № 16, ст. 138.

12. Основи токсикології та нормування антропогенного навантаження на навколишнє середовище : конспект лекцій / укладачі: І. Ю. Аблєєва, О. С. Дроздова. - Суми : Сумський державний університет, 2020. 260 с.

13. Zavelevsky E., Benoliel P., Shapira-Lishchinsky O. Retaining novice teachers: The meaning and measure of ecological school culture construct. *Teaching and Teacher Education*, 117, 2022, 103783. <https://doi.org/10.1016/j.tate.2022.103783>.

14. Nkaizirwa J. P., Nsanganwimana F., Aurah C. M. On the predictors of pro-environmental behaviors: integrating personal values and the 2-MEV among secondary school students in Tanzania, *Heliyon*, 8, 3, 2022, e09064, <https://doi.org/10.1016/j.heliyon.2022.e09064>

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції інституту за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів заборонено.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції інституту.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Екологічна культура та етика» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3 (підсумкова оцінка за КПІЗ, тренінг)
30%	40%	30%
1. Опитування (тестування) на заняттях: 8 тем по 5 балів - мах 40 балів. 2. Письмова робота - мах 60 балів.	1. Усне опитування (тестування) на заняттях: 6 тем по 5 балів - мах 30 балів. 2. Письмова робота - мах 70 балів.	1. Підготовка КПІЗ - мах 40 балів. 2. Захист КПІЗ - мах 40 балів. 3. Участь у тренінгах - мах 20 балів.

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	дуже добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом